

El Pollo

Moià

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Casc Urbà

Coordenades:

Latitud: 41.8134
Longitud: 2.09706
UTM Est (X): 425002
UTM Nord (Y): 4629453

Classificació

Número de fitxa 08138 - 214
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Costumari
Estil / època: Modern Barroc
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament - Pl. Sant Sebastià, 1 08180 Moià
Fitxes associades:
[Tres Tombs](#)
Autoria de la fitxa Cristina Casinos
Data de registre de la fitxa: dl., 17/09/2018 - 02:00

Descripció

És un personatge d'aire carnestoltesc, únic i genuí de Moià. Fa molt anys que apareix en actes festius i celebracions populars precedint als gegants i els cap-grossos, obrint pas a les cercaviles i acompanyant les

dances tradicionals moianeses i permetent l'actuació dels entremesos, músics i dansaires. Disposa de dues indumentàries característiques: la dita de San Antoni, més austera, i la de Sant Sebastià, més elegant. Va vestit amb una calça de bufó i una dalmàtica vermella (Sant Antoni) i/o blanca amb brodats (San Sebastià), es tapa la cara amb una carota de roba de sac pintada amb forma d'una cara ferotge, un barret cònic amb cintes de colors i porta una pell de conill dissecada plena de palla amb la que pica la gent. Per Sant Sebastià participa en danses populars amb un barret de pic alt i picarols a les cames.

Observacions:

Aquest personatge intenta posar ordre però la mainada l'escriu dient-li: "POLLO MATAPUCES I ROBAESCAROLES", llavors ell els empaita i si els aconsegueix tenir davant, els fa ensumar la pell de conill que porta.

Història

1. Les primeres notícies del Pollo són de l'any 1789, quan era conegut com a "jutge de les pellisses". Francesc Vilarrúbia el relaciona amb la festa de Sant Joan Evangelista. 2. Com a hipòtesi, el nom de "Jutge" podria estar relacionat amb alguna antiga funció de l'esperriot: amb l'autoritat burlesca amb què eren investits els veguers de Sant Joan i, molt especialment, amb el "tribunal de la barra" que se celebrava el dia de Sant Joan de desembre a la tarda i que en 1789 ja feia una vintena d'anys que s'havia perdut. 3. L'origen del Pollo o Jutge també es pot relacionar amb el ball de les gitanes, que anava al davant de la processó de Sant Sebastià. Tant aquest ball com la festivitat de Sant Joan Evangelista s'inscriuen en el cicle tradicional de carnestoltes. 4. Abans de 1839 existia un únic vestit del Pollo, que fou cremat aquell any. En 1841 la Confraria de Sant Sebastià en feu un, i poc després la de Sant Antoni en devia fer un altre. Per tant, la separació dels dos Pollos segons el vestuaria data de mitjan segle XIX. 5. La fesomia actual del vestit de Sant Sebastià es consolidà l'any 1863, quan van regalar al Pollo el barret cònic amb cintes. 6. A partir de la dècada de 1860 (primera data documental, 1870) l'esperriot moianès canvià el nom de "Jutge" pel castellanisme "Pollo", sinònim de "jove", "presumit", "fatxenda"... 7. Fins a principis del segle XX el Pollo no s'incorpora --juntament amb els gegants-- a la Festa Major i a la processó de Corpus.

Bibliografia

Ajuntament de Moià (2000); Guia Turística, Comercial i Industrial de Moià. Moià. Amades, J (1984); El Costumari català. Vol. I. Pàg. 559-561. Clarà i Arisa, J (1997); Moià, 1875-1939. La vida d'un poble en imatges. Ed. Viena SL. Barcelona, gener. Tarter i Fonts, R (1997); " Notes històriques sobre el Pollo de Moià ". Ajuntament de Moià. Moià. Jaume Clarà, "El Pollo o el Jutge: evolució de l'esperriot moianès", Modilium, 39 (2008) www.festes.org.Moià

